

ΑΘΗΝΑΙ

Η ΕΡΤΕΡΗ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Φυλλάδ. 110.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

Τόμος. Ε'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ 1852.

ΤΟ ΚΥΑΝΟΥΝ ΓΑΡΟΦΑΛΟΝ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

— Ο —

I.

« Εἰς τίποτε δὲν εἰσαὶ καλδεῖ, » ἔλεγεν δρυγίλως πατήρ. « Εὐώ δὲ ἐγώ, ἀκούσας τὴν φωνὴν, ἐσταμάτησα, διαβαίνων ἐνώπιον τοῦ ἐργαστηρίου. ἀπετάνθη πρὸς δέλτα, καὶ δεικνύων τὸν αἴσιόν του μοὶ εἶπε: « Όχι, Κύριε, ποτὲ αὐτὸς δὲν θὰ γίνει τίποτε ». Καμμᾶς θύσιας δὲν ἐφείσθη διὰ νὰ τοῦ δώσω καλῆν ἀνατροφὴν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ τὸν πείσω νὰ μὲ βοηθήσῃ δλίγον εἰς τὴν τέχνην μου ».

« Ενθαδρύνθεις ὑπὸ τῶν λόγων τούτων, οἱ δόποιοι τῇ ἀληθείᾳ δὲν ἡσαν κακοῦ ἀνθρώπου. συγκινηθεῖς ἀπὸ τὸν δεῖλδον καὶ συνεσταλμένον τρόπον τοῦ νεανίου, διὰ τοῦτο ἀφωνος, καὶ τρέμων σχεδόν ἐνώπιον τοῦ πατρός του, εἰσῆλθον εἰς τοῦ τεχνίτου θαρράλεως, καὶ λαβὼν ἐν κάθισμα εἶπα:

— « Άς ιδωμεν, Κύριε, τί τρέχει;

— « Αχ ! κύριε, μοὶ ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, ἀφαιρῶν τὸν πῖλόν του ἀμηχανῶν πῶς, τὸ τέχνον τοῦτο προξενεῖ τὴν δυστυχίαν μου !

— Εἶναι ἀληθές ; ἡρώτησα τὸν νεανίαν.

— « Αφοῦ ὁ πατήρ μου σᾶς τὸ λέγει, πρέπει νὰ τὸ πιστεύσετε, κύριε, ἀπεκρίθη οὗτος, μὲ πλήρεις δακρύων δρθαλμούς.

— Δὲν τὸ λέγω μόνον εἰς τὸν κύριον τοῦτον, εἴπε πραΰνδενος ὁ πατήρ. Πρὸ δύο ἑτῶν ἀρ' ὅτου ἐξῆθες τοῦ γυμνασίου καὶ ἀρ' ὅτου ἔχασμεν τὴν καλήν σου μητέρα, δὲν πανω ἐπαναλαμβάνων, διπρέπει γὰρ ἐργάζεσαι, καὶ διὰ μ' ὅλην σου τὴν ἀνατροφὴν τὴν δοπίαν καταρῶμαι, σήμερον δὲν εἰσαὶ σύτε θὰ ἡσαὶ τι πλέον παρὰ ἐργάτης ὡς ἐγώ. « Όλ' ὁ κύριος ἔχει τὰς ιδέας του . . . τὰς δοπίας δὲν λέγει . . . ὁ κύριος δὲν θέλει νὰ ἡγαινεί βαφεύς. Μήπως νομίζεις ἀτιμίαν νὰ κάμης; τὸ ἔργον τοῦ πατρός σου;

— « Ήσύχασε, τοῦ εἶπα, καὶ ἐπειδὴ μὲ ἐπροσκάλεσας, διὰ νὰ εἰτῷ οὕτως, εἰς τὰς σίκισικάς σου ὑπόθεσεις, συγχώρησε μὲ μίαν παρατήρησιν, ὁ οὐές σου βεβαίως δὲν ἔχει κακὴν καρδίαν, ἀναγινώσκω τοῦτο εἰς τοὺς δρθαλμούς του. »

— Ω! οσον δι' αὐτὸν, είναι ἀληθές, εἰπε μὲ συγκίνησιν δ' πατήρ.

— Λοιπόν, ίσως ή αιτία τοῦ διτού δὲν πράττει δι' ύμενος σήμερον, διτού τὰ χρέη του καὶ ή καρδία του τὸν ὑπαγορεύουν, είναι διότι τοῦ ἔδωκες ἀνωτέραν ἀνατροφήν. "Ισως ὑπόφερει καὶ αὐτός οσον καὶ σεῖς . . .

— Ω, ναι! κύριε, εἰπεν δὲν νεανίας.

— Τὸ βλέπετε, ήμην βέβαιος διτού σᾶς ἀγαπᾶτο: δὲν θέλω νὰ τὸν δικαιώσω, μηδὲ γένοιτο, ἀλλ' ἐπὶ τελους σᾶς ἔρωτῶ, πῶς θέλετε, φέτος μὲ τοιστὴν ὑγείαν, φιλάσθενος κατὰ τὸ φαινόμενον, μὲ τὰς λευκάς καὶ λεπτὰς αὐτὰς χειράς του, καὶ δῆλα τὰ ὠφαῖα πράγματα τὰ διποία τὸν ἔμαθετε, οὐδὲνδες ὡς εἰπέτε φειδούμενος, δύναται, δὲν λέγω χωρὶς δυσαρέσκειαν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ διακινδυνεύῃ τὴν ζωὴν του, νὰ σᾶς βοηθήσῃ εἰς τὰς ἐπιμάχους καὶ ἐπικινδύνους ἐργασίας σας; ἐὰν εἴχατε σκοπὸν νὰ τὸν κάμετε βαφέα, διμολογήσετε διτού κακῶς ἐπράξετε, ἀφήσαντες αὐτὸν τὸν εἶται τὸ γυμνάσιον.

— Τῷ διτού, κύριε, καθ' ἔκαστην τὸ μετανοῶ, ἀπεκρίθη δ' πατήρ, ἀλλὰ χρεωστῶ νὰ σᾶς εἰπῶ, διτού κμεθε πλουσιώτεροι τότες ἀπὸ σήμερον, καὶ διτού τότε εἰχα σχηματίσει περὶ αὐτοῦ πολὺ διαφορετικὰ σχέδια. "Αλλ' οἱ καιροὶ μετεβλήθησαν, ἐπρόσθετε μετά μικρὰν διακοπὴν, ἔχασα διτού καὶ ἀν εἰχον, καὶ δὲν μοῦ μένουν πλέον, εἰμὶ οἱ βραχίονές μου, καὶ μικρός τις οἰκίσκος, ή μᾶλλον εἰς μικρός κήπος εἰς τὰ πέριξ τοῦ Λουξεμβούργου, ιδιοκτησία τὴν διποίαν ἐκληρονόμησα ἀπὸ τὸν πατέρα μου, τὴν διποίαν ἐπειδύμουν νὰ διατηρήσω ὡς ἐν μνημεῖον τῆς οἰκογενείας: ἀλλ' εἰμιας ἀναγκασμένος νὰ τὸν πωλήσω διότι είναι ή αἰτία τῆς λύπης μου.

"Η ἀπόφασις αὐτῆς τοῦ ἐργάτου ἐπροξένησε κατὰ τὸ φαινόμενον μεγάλην ἐγνύπωσιν εἰς τὸν νεανίαν. "Εσκίρητησε, καὶ ή συγκίνησίς του δὲν μὲ διέρυγε παντάπασι. Προσθανόμην δορίστως μωσῆτρόν τι, τοῦ διποίου δὲν εἴχεν ιδέαν δὲν καλδεῖ ἔκεινος ἀνήρ. "Ο πόθος μου τηξησεν, ήνωθη τὸ διμολογῶ καὶ δλιγητης περιέργεια, καὶ χωρὶς νὰ συλλογισθῶ διτού ήδυνάμην νὰ φανῶ ἀδιάκριτος, ήθέλησα νὰ μάθω τὶς ἐδήλουν αἰτελευταῖς λέξεις, τὰς διποίας πρὸ δλιγού ηκουσα.

— Βάν δέειξα πρὸ δλιγού, εἰπὼν, διτού ηθέλον ν' ἀποδώσω μέχρι τίνος τὴν αἰτίαν τῶν ἐμποδίων, τὰ διποία τὸ πατρικόν σας φίλτρον καὶ αἱ δίκαιαι ἐπιθυμίαι σας ἀπαιτοῦσιν, είναι, διότι δὲν νομίζω τὸ κακὸν ἀδεράπευτον. "Οταν ἔχωμεν νὰ κάμωμεν μὲ νέους καὶ μὲ ἀγνάς καρδίας, πάντοτε ὑπάρχει καταφύγιόν τι. "Η τύχη καὶ ή ἀποστοτύνη σας, αἱ διποίαι μὲ συμπαρέλασον ὡς τρίτον εἰς τὰς θλιψίες σας, δὲν μὲ εὐρίσκουν ἀδιάφορον. Είμαι διατεθειμένος νὰ κάμω διὰ τὸν οὐρανὸν σας πᾶν διτού δέηταιται αἴπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπὶ διποίω διτού δύναμαι νὰ χρησιμεύσω κατά τι. "Βχω πολυσφρίθμους φίλους, τίνες δ' ἔξ αὐτῶν, διτες ὑψηλῆς περιοπῆς, ἔχουσι πολλὴν ἐπιρρήψην. Πιθανὸν λοιπὸν νὰ τῷ χρησιμέστη ἡ πατεσία του εἰς τὸ μέλλον, καὶ τότε στοχάζομαι διτού δὲν θέλετε μεμφῆ πλέον ὑμᾶς αὐτοὺς διότι τοῦ τὴν ἐδόσατε.

— Ο πατήρ ἀπορῶν, ἐκπεπληγμένος, δὲν ἐπρόφερεν οὔτε λέξιν, ἀλλ' ἐκ τῆς ταραχῆς του, καὶ τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου του, ἐννόησα διτού ἐδέχετο εὐχαρίστως τὰς προτάσεις μου.

— Ο δὲ νεανίας ἔλαβε τὴν μίαν τῶν χειρῶν μαυδίσης εὐγενεστάτου χινήματος, καὶ τὴν έθλιψην ἴσχυρῶς, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, ἐγὼ δὲ ἐξηκολούθησα.

— Λοιπόν, οὐαίγει καλῶς εἴμαι εἰς τὸ ἔξης εἰς τῶν φίλων σας, καὶ δὲν θέλετε ἀρνηθῆ ἐλπίζω τὰς ἐκδουλεύσεις μου. "Αλλ' εἰπέτε μοι ποίαν ἐπιρρόην δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ οὐρανοῦ σας ή κατοχὴ τοῦ οἰκίσκου, ή τοῦ κήπου τοῦ Λουξεμβούργου;

— Κύριε, εἰπεν δὲν ἐργάτης, ἐπιτρέψτε μοι ἀφοῦ σᾶς εὐχαριστήσω ἔξ δλης καρδίας, νῦ σᾶς εἴπω διτού δικρόδιος οὐρανος κήπος είναι δι' ἐμὲ πραγματικῶς κατά τι αἵτιος τῆς θλιψίας μου. "Ο Ερρόκος, οὐτως διομάζεται οὐάς μου, ἔχει ἀδυναμίαν εἰς τὰ ἄνθη. Πως τοῦ ἐπῆλθε; δὲν γνωρίζω διόλου, ἐκτὸς ἐάν δμοιάζῃ τῆς ἀτυχοῦς μητρός του, ήτις ἦτον ἀπαράλλακτος, καὶ ήτις εἴπισης τὰ ἡγάπαι τὸ περβολικῶς.

— Ο καλδεῖ ἀνήρ ἐσταμάτησε τεταραγμένος· ὁ Ερρόκος ἀπέμαξεν ἐν δάκρυ, ἐγὼ δὲ ήμην ἀφωνος. "Ο ἐργάτης ἐξηκολούθησεν.

— "Βχει λοιπόν τὸ πάθος τῶν ἀνθέων καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ τὸ εὐχαριστήσῃ οὐτω, ἐπειδὴ τὰ ἄνθη ἔχουσιν ἀνάγκην ηλίου, καὶ καθὼς βλέπετε τὸ ἀθλίον τοῦτο ἐργαστήριον είναι σκοτεινόν, τρέχει ἔκει καθ' ἔκαστην, καὶ διέρχεται ἔκει τὸν καυρόν του παρὰ τὴν θέλησίν μου. Αὕτη είναι μία ἀληθής ἀσθένεια, διότι πολλάκις λησμονεῖ νὰ θλητεῖς τὸ γεῦμα, καὶ ἐγὼ μένων ἐδῶ, ἀδημονῶ περιμένων αὐτόν. "Ἄς πηγαίνη εἰς τὸν κήπον τὰς Κυριακὰς, ἐγὼ δὲν ἐναντιούμαι πανταπασι, τοῦτο θὰ μὲ εὐχαριστήσει μάλιστα. "Αλλὰ νὰ διέρχεταις ἔκει δλον του τὸν καιρόν, τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐνοήσω, διότι ημεῖς δὲν είμεθα κτηματίαι. Εἴναι δύο ἔτη ἀφ' ὅτου ἐπολέμησα τὴν μαγίαν του ταύτην δι' δλων τῶν μέσων, ἀλλ' αἱ προσπάθειαι μου ἀπένησαν ἀτελεσφρόητοι. Τέλος μίαν ήμέραν, ἀπὸ δικαίαν δργήν κινούμενος, τὸν ἔλεισα εἰς τὸ δωμάτιόν του. "Ο δυστυχὴς χωρὶς νὰ συλλογισθῇ διτού ἐάν ἐπληγώντο ήδυνάμην ν' ἀποθάνω ἀπὸ τὴν λύπην, ἐπήδησεν ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ ἐξεινήσει διὰ τὸ Λουξεμβούργον. Φθάσας εἰς τὸν μικρὸν οἰκίσκον, ἐπειδὴ δὲν εἴχε τὸ κλειδιόν, ἀνέθη τὸν τοῦχον τοῦ κήπου ὡς κλέπτης, κινδυνεύων νὰ πληγήσῃ ἐκ νέου, καὶ ἐπέστρεψε πολὺν ἀργά. "Απ' ἐκείνης λοιπὸν τῆς ήμέρας παρηγήθην τῆς ἐλπίδος τοῦ νὰ τὸν ἐπαναφέρω εἰς τὰς θελήσεις μου. Τὸν ἀρησα ἐλεύθερον, ἀλλ' ἐναντιούμενος ἀκαταπάυστως, ὡς πρὸ δλιγού, εἰς τὴν χρήσιν τῆς ἐλευθερίας ταύτης.

— Αἱ ἐγγῆσεις αἰτοῦ δὲν ἡλάττωσαν τὴν περιέργειάν μου. "Ἐνῷ ἀπηρθίμει τὰς θλιψίεις του, παρετήρουν προσεκτικῶς τὸ πρόσωπον τοῦ νεανίου, τὸ ὄποιον ἐπρόδιε μεγάλην προσπασχόλησιν. "Ἐβλεπα προραγῶς διτού διανοίας ητο μακρὰν ἀπὸ ήμᾶς. Δὲν ήδυνάμην δὲ νὰ πιστεύσω διτού παράφρων. Τὸ ἐξωτερικόν του ἐδέκησεν διτού ή φύσις τὸν εἴχε προκίσει μὲ δλα τὰς καρίσματα, ἀλλὰ περισσότερον παρά ποτε ἐπιστευον διτού ὑπῆρχε μυστήριον το ἐπιμελῶς κεκρυμμένον, καὶ παραδέξως ἐπιβεβαίωθην εἰς ταύτην τὴν ιδέαν. "Οταν δὲ Ερρόκος, ἀφοῦ μὲ ήρωτησε εἰς ὥρα είναι, καὶ ἐβαίνειθη διτού δλιγα λεπτὰ

ξέμενον ήδη μέχρι μεσημερίας, μοῦ ἔσφιγξε ζωηρῶς τὴν χεῖρα, καὶ ἀπῆλθεν.

— Ιδού ἔφυγεν ὁ πατὴρ, ἀγωνιῶν καὶ ἐκπεπληγμένος. Τὸν βλέπετε, κύριε; εἶναι ἀδιόρθωτος. Βίμεθα εἰς τὴν δόδον Βατυάρην; εἰς πάντες λεπτὰ θὰ εὑρεθῇ εἰς τὸν μικρὸν κῆπον. Τί θὰ κάμῃ; δὲν ἡ ξένρω τίποτε, διότι ὅσακις τὸν ἴρωτῶν, μένει πάντοτε ἄφωνος, καὶ δῆλαι μου αἱ ἔρευναι ἀπέβησαν μάταιαι. Δὲν ίδου ἄλλο τι, εἰμήν ἄνθη ὥραιειτα, καὶ διατεθειμένα ἀπιμελῶς. "Μήσελα τὸν ἀκολουθήσαι, ἄλλα δὲν δύναμαι: ἐν τούτοις νὰ κλείσω τὸ ἑργαστήριόν μου, καὶ ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἑργασίαν μου. Ἀλλως τε, τὸν ἡκολούθησα πολλάκις, τὸν κατεσκόπευσα ἐν ἀγνοίᾳ του, τὸν ίδον προθύμως ἐργαζόμενον εἰς ἐν μικρὸν ὑπόστεγον, τὸ δόπιον ὁ ἰδιος κατεσκεύασεν, ἄλλα τί ποτε περιέργον δὲν ἀπήγνησαν οἱ δρθαλμοί μου. Εἶναι λοιπὸν, τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἢ πρὸς τὰ ἄνθη ἀδυναμία του, ητὶς τὸν κάμνει νὰ λησμονῇ τὰ πρὸς ἐμὲ χρέη του. "Οταν τοῦ ἀναφέρω περὶ τοῦ μέλλοντός του, καὶ περὶ τῶν φόβων μου, μοὶ ἀποκρίνεται διὰ μίαν ἡμέραν θὰ γίνωμεν πλούσιοι, καὶ διὰ θ' ἀποκτήσῃ μέγα δυνατό. Λοιπὸν μοῦ ἔλεγε, καθ' ἣν στιγμὴν διέβινατε ἐμπροσθεν τῆς θύρας μας. Βλέπετε, δὲν εἶναι σχέδον μία τρέλλα; . . . πλεύτη καὶ δέξαν, ίδεν τί διειρπολεῖ! δοσον δὲ περὶ τῶν μέσων τῆς ἐπιτυχίας του, δὲν τὸ λέγει . . . τίς οἶδε διὰ ποίους λόγους.

— Ήσύχασε, εἶπον εἰς τὸν ἑργάτην, τὸν δόπιον ἡ νέα ἰδιοτροπία τοῦ Ἐρρίκου, καὶ οἱ ἰδιοι λόγοι του εἶχον ἐκτραχύνει. Ήσύχασε, καὶ ἔλπιζε. "Οιούσ σου θέλεις μὲ ἔχεις ἀφωνιώμενον προστάτην του. Ἐλπίζω νὰ πράξωμέν τι. Εἰπέτε του νὰ ἔλθῃ νὰ μ' εὔρῃ. "Ελθετε καὶ σεῖς διὰ τὸν δυνηθῆτε νὰ μ' ἐπισκεφθῆτε, καὶ ἐὰν δὲν ίδω σύτε τὸν ἔνα σύτε τὸν ἄλλον, ἐπιτρέψατέ με γε ἐπανέλθω. Ίδου η κατοικία μου.

Καὶ τῷ ἔδωκα τὴν διεύθυνσιν μου, καὶ ἐνῷ ήτοι μαζόμην νὰ τὸν ἀποχαιρετήσω,

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἐκφράσω, κύριε, τὴν εὐγνωμοσύνην μου, διὰ τὰς ὑποχρεωτικάς σας προσφοράς, εἴπε μὲ φωνήν συγκεκινημένην, οἱ λόγοι μοῦ ἐκλείπουσι . . .

— Καλῶς, δέχεσθε τὰς προσφοράς μου; εἶμεθα σύμφωνοι, τοῦ εἴπον, λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός· ἀργότερα θέλετε μ' ὑχαριστήσει, διὰ τὸν ὑιός σας τὰς θέσεις εἰς ἐνέργειαν πρὸς δρελος τοῦ μέλλοντός του.

Ἐξῆλθον, καὶ διὰν ἐστράφην εἰς τὴν γωνίαν τῆς δόδου, τὸν ίδον ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας του, νεύοντα μοὶ σημεῖον ἀποχαιρετισμοῦ.

II.

"Η οἰκίακή σκηνή, ην ἄρτη διηγήθην, συνέδη κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1847. Η ἐντύπωσις, ην μοὶ ἐπροξένησεν, εἶναι ἀπερίγραπτος. Ηθανόμην ἀλληθή συμπάθειαν πρὸς τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον πατέρα, καὶ τὸν περάδοξον ἐκεῖνον νεανίαν, διὰ τοσοῦτον γλυκὺν εἶχε τὸ πρόσωπον. Εἰλικρινῶς ἀπεφάσισα νὰ ἔρευνήσω μεταξὺ τῶν σχετικῶν μου, διὰ νὰ τοῦ προμηθεύσω θέσιν πιὰ ἀξίαν τῆς ἀνατροφῆς του. Έν τούτοις προησθανόμην ἀριστώς πως διὰ δέν θέλειν εἰσθαι εὔκολον νὰ τὸν πείσω νὰ παραιτηθῇ τῶν ἔξεων του, διποιαιδήποτε καὶ μὲν ἡσαν διολογῶ μάλιστα διὰ οὐδεμίαν ἐλπίδα εἰς ον νὰ τὸν ίδω εἰς τὸν οἰκόν μου, διὰ μετά τρεῖς ή τέσσερις μοὶ ἀνήγγειλαν τὸν Ἐρρίκον.

Ἐξεπλάγην καὶ εὐχαριστήθην, ἀκούσας αὐτὸν τὸ σύνομα, τὸ δόπιον εἰχα σχεδὸν λησμονήσει. "Ο Ἐρρίκος εἰσῆλθεν· ην δλίγον τι τεταραγμένος· ἄλλ' ἡ ταραχὴ αὐτῇ δὲν εἶχε τὴν υπὸ τῆς κακῆς ἀνατροφῆς προερχομένην διηγανίαν, ἄλλα μάλιστα ἀνθρώπου καλῶς ἀνατεθραμμένου, δοτις κατὰ πρώτην φορὰν εὐρίσκεται ἐνώπιον ἐνδος εὐεργέτου. "Εννόησα διὰ εἰχα νὰ κάμω μὲ μίαν ἀπὸ τὰς εὐαἰσθήτους καὶ δειλὰς ἔκεινας φύσεις, ἄλλα τῶν δοπίων ἡ δειλία ἐμφαίνει μεγάλην δύναμιν φυγῆς καὶ θελήσεως. Εἰς τὸν οἰκόν μου τὸν ίδον καλλιτέρα, παρὰ εἰς τὸ μικρὸν ἑργαστήριον τῆς δόδου Βατυέρης. Ἐξεπλάγην διὰ τὴν μεγάλην του εὐγένειαν, διὰ τὴν ωραιότητα τῶν χαρακτήρων του, ἀν καὶ δλίγον ἐκτεθυλημένων, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὸ παράδοξον τοῦ μετώπου του πλάτος, ομαλοῦ καὶ σιλποῦ· ὡς γυναικός. "Ητο προφανές διὰ διὰ τοις οὐτος, ζώσα εἰκὼν τῆς μητρός του, ὡς εἴπεν δι βραφεις, δὲν εἰχε λάβει μόνον τὰς φυσικὰς ἰδιότητας τῆς δυστυχοῦς μητρός του, ἄλλ' ὡσάντως καὶ δλα τὰ ὑψηλὰ διανοητικὰ πλεονεκτήματα. Οι ιοὶ ἐν γένει διμοιάζουσι τὰς μητέρας των, καὶ δὲν ὑπάρχει παράδειγμα ὡστε μία πνευματωδής γυνή, νὰ γεννήσῃ ἀνθρώπων εύηθη, εἰς τὴν ἐσχάτην ἔγνοιαν τῆς λέξεως. "Οσον δὲ περὶ τῆς ὑπεροχῆς περὶ ης ὄμιλω, ἐννοεῖται διὰ εἰναι δυνατὸν νὰ εὐεθῆ εἰς δλας τῆς κοινωνίας τὰς πλάσεις, καὶ διὰ εἰναι πάντη ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὴν ἀνατροφήν.

Ο Ἐρρίκος ητο ταπεινῶς ἄλλα κοσμίως ἐνδεδυμένος· μακρὸς μέλας ἐπενδύτης κομβωμένος, διέγραφε τὸ δριτοκρατικὸν του ἀνάστημα· ἡ κόμη του ητο μαύρη ὡς ἔβενος, ἄλλα παρετήρησα ἐκπεπληγμένος, μικρά τινα ἀργυραρά νήματα, τρωρώς ἐλθόντα ἐπὶ τῶν κροτάφων του. Αὶ λευκαὶ ἔκειναι τρίχες, τὰ τέκνα ταῦτα τοῦ συλλογισμοῦ, ησαν εἰς παράδοξον ἀντίθεσιν μὲ τὴν γαλήνην τοῦ μετώπου του.

Ἐκάθησε, μὲ ἡρώτησε κατ' ἀρχὰς περὶ τῆς ὑγείας μου, ἔπειτα δὲ μοῦ εἰπε.

— Δὲν θέλησα νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ πιστεύσητε διὰ (μὴ δεχόμενος τὴν ὑποχρεωτικήν σας προσφορὰν,) ἐληγμόνησα τὰ δείγματα τῆς ἀγάπης, τὰ δοπίαι μοῦ ἐδώσατε. Ἐσυγκινήθη μεγάλως, καὶ ηλθον γε σᾶς εὐχαριστήσω.

— Τίποτε ἀκόμη δὲν ἐπράξα οὐπέρ σου, τοῦ ἀπεκρίθην, καὶ δὲν ἔχω καμμίαν ἀπαίτησιν. τῆς εὐγνωμοσύνης σου. "Αλλὰ σ' ἐπαναλαμβάνω τὰς προσφοράς μου. Βέτυχη θέλω νομίσει ἐμαυτὸν ἐὰν δυνηθῶ νὰ σου γίνω χρήσιμος. Εἰπέ μοι μόνον, εἰς τί δύναμαι νὰ σὲ χρησιμεύσω, ἀπομάκρυνον τοὺς φόδους σου, ἔσο εἰλικρινής, καὶ διμιλησόν μοι ὡς πρὸς φίλον.

— Εννόησα ἀμέσως, εἶπεν, διὰ διὰ μοῦ ἐξηρτάτο νὰ ὠρεληθῶ ἀπὸ τὰς εὐεργεσίας σας. Δὲν ηλθον λοιπὸν ἐνταῦθα, εἰμὴ ἀφοῦ ἐσκέφθη ὥριμως, καὶ συνέλαβον μίαν ἀπόφασιν.

— Καλά, κάλλιστα· ἄλλα τίς ἡ ἀπόφασις αμητ;

— Μοὶ ἐπετρέψατε ἐντελῆ εἰλικρινειαν. Νομίζω λοιπὸν διὰ δὲν θέλετε δυστερεστιθῆ, ἐὰν σᾶς εἰπω διὰ δὲν βλέπω πῶς θέλω δυνηθῶ νὰ ὠρεληθῶ ἀπὸ προστασίαν τὴν δοπίαι τόσοις ἀλλοιοῖς θὰ λογιζωνται εύτυχες, ἐὰν τὴν ἀπαντήσωσι.

— Κατὰ τὰ φαινόμενα, δὲν ἐκπέφθησι σπουδαίως περὶ τοῦ μέλλοντος.

— "Ω! θεέ μου! εἶπε, τὸ μέλλον εἰναι τὸ ἀντικείμενον τῶν ἐπιμόνων προενασχολήσεων μου.

— Λοιπὸν δὲν μένει ἄλλο εἰμήν νὰ ευρωμεν τὴν δ-

όδιν τὴν ἀκάτιον ἄγουσαν. Δύναμεις νὰ σὲ βεβηθήσω εἰς τὰς δρέσυνας σου; νὰ θῶμεν. Σὲ ἀράσκεις ἡ Κυβέρνησις; Δὲν εἶναι ἀληθῆς ἡ βραχυτέρων δόδι; ἀλλὰ τὸ κατ' ἐπὶ εἶναι ἡ αὐτοκλεσία. Θίλεις νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὶς Ὑπουργεῖαν; Σὲ ὑπόσχομαι; νὰ ὑπερβῇς ταχέως τὰς πρώτας βαθμίδας, καὶ οἱ φίλοι μαζὶ θέλουσι γίνεις πρεστάσαι σου.

— Σᾶς παρακαλῶ, μου εἰπεις συμπειθητικῶς; προσφέρετε τὰς αὐτογενεῖς σας εἰς τινὰ ἄλλον, διότι δὲν δύναμαι νὰ τὰς δεχθῶ. Β. Βέβιας; δὲν ἔτερος οὐτος; δὲν θὰ εἴη; ήντι εὐγνωμονέστερος θέλου; ἀλλὰ δὲν θέλετε τοῦδε λάχιστον λυπηθῆ νὰ τὰς ίδιες απελεσθεῖτο;

— Εὐρισκόμεθα εἰς δύναμην προτίθεις βαθμόν. Οἱ καλοί μου σκοποί προσεκρύπτοντο ἐναντίον ἀπεράστως ἀκλονήσου κατὰ τὸ φυινόμενον.

— Λοιπὸν ἀποποιεῖσαι; τοῦτο εἰπειν ἐπιπληκτικῶς σχεδόν.

— Ἀποποιεῖμεν, διότι δὲν θέλω δυνηθῆ νὰ δεχθῶ τὰς προσφερόμενες σας, χωρὶς νὰ θεωνύμησθε εἰς σπουδαῖς; ὑποχρεώμενος, μ' ὅλην δὲν εἴσαι μάνον περὶ ἐμοῦ· ἀλλ' οὐτοῦ διατελεῖσθαι, καὶ τὸ διπολὸν μάλιστας θεωρῶ ὡς τὴν γλυκυτέραν περηγογέρειν εἰς τὴν ἀργατεῖην καὶ πλήρη δυσχερεῖς μελέται· ζωὴ, μου, εἶναι ἡ φιλία σας, ἡνὶ τασσοῦν γαννικῶς μοι ἐπροσέρρετε.

Αἱ λέξεις ἀργατεῖας, καὶ δυσχερεῖς μελέταις, μοι ἐπροβλήνταν μεγάλην ἀπορίαν.

— Τὴν φίλιαν μου τὴν ἔχεις, τοῦτο εἰπεις, καὶ λαπούδης διὰ τὴν αἰσιαν, ήντις εἰς ἀμπωθεῖς νὰ σοι δώσω ἀποτελεσματικὰ δείγματα. Τὴν αἰσιαν ταῦτην δὲν θέλω ζητεῖσαι νὰ τὴν μάθω, διότι ἐννόησα διτὸν ὑπάρχει περὶ τούτου ἐν μυστικόν, τὸ δύοτον εἰς οὐδέποτα διεπιστεύθης, οὗτος εἰς αὐτὸν τὸν πατέρα σου. Ἀλλ' διμολογῶ διτὸν δὲν βλέπω εἰς τίνας ἐπιμέρθυς; μελέταις δύναταις νὰ εἰναι καθυποθάλλη καὶ καλλιέργεια ἀνθέων τινῶν.

— Εἴνυνθα τὴν ἀπορίαν σας, εἰπεις, καὶ ἀπερίμανον τὴν παρεπηρησίαν σας ταῦτην. Ω; καὶ δὲν πατήρ μου, ἀγνοεῖστε τίνας; εἰσίναι αἱ ἀργατεῖαι μου, καὶ τὰς συγχέετε μὲν ἀπλὰ πλάσματα τῆς φυτασίας. Ἡ ἀπάτη σας εἶναι φυτικωτάτη, λίτισθε δὲν μὲν πειράζεις, ἀλλὰ διτὸν ἡ μάνη, ἀνάρτησης τῆς ἀμπιτσεύνης, σας ἔναν δὲν εἴλεις; ἐρώτισον. Μολις ἐπροσφέρετο τὴν φίλιαν σας, καὶ τὴν ἀδέχθην. Δὲν ήδελον δὲ τὸ κάπιτο, δὲν δὲν εἴχων ἀμπιτσεύνην εἰς ὑπέρ; Θέλω εὖθε; δένται τὸ μαγαλάτερον δείγμα τῆς ἀμπιτσεύνης ταῦτης, μυῶν ὑπὲρ; εἰς τὸ μυστικόν μου, διέτει τῷ θρόνῳ, καθὼς εἰπεῖτε, διπάρχεις ἐν μυστικόν, καὶ διέτον τὸ μάθησε, θέλεταις ἐννοήσεις διατί εἴμασι περικυκλωμένος ἀπὸ μυστηριώδη φυινόμενα, τὸ δύοτον δὲν δύναταις νὰ περιέχων εἰμάτι λυπηράς περιεγγέλσεις, αἱ δύοτοι δικαιώματα περιώργισκεν τὸν πατέρα σου.

Οἱ λόγοι οὗτοι μεγάλως μ' εὐχαριστησαν· ἐπεισθηγεῖσις δὲν ἐπροσφέρθη κακῶς ἡ φιλία μου, θένεν ἐπεισθηγεῖσις νὰ τοῦ εἴπω λαζῶν αὐτὸν ἐκ τῆς κειρός.

— Δίληγους ἀρρένως, διότι δέρμως; μὲν ἔκρινας, πεισθεῖς εἰς τὴν ἔχειμοτίσιαν μου.

— Δὲν θέλω σας δηγηθῆ τὸ μυστικόν μου ἐνταῦθα μοῦ ἀπεκρίθη, ἀλλ' εἰς τὸν μικρὸν κῆπον, διότου σας παρακαλῶ νὰ μὲν συνοδεύσετε, ἔαν δύνασθε γὰρ διαθέσης μίαν ἡ δύο δραγες.

— Εὐχαρίστως.... εἶμαι θικός σου.

Καὶ ἐξήλθομεν,

— Ήτο σχεδόν ἐνδεκάτη ὥρα, δὲ καιρὸς ἡτοι ὡραίο-

τατος καὶ θερμός, ἦρφος ὁ θερμότερος ἀπὸ τὸν οἰκόν μου, μέχρι τῆς καγκλιδεσ τοῦ Λουξεμβούργου, πλησίον τοῦ Οδείου, δὲ Κρήτης δὲν ἐπρόφερε λέξιν. Προφανῶς ἡτο προκατεταλημμένος, καὶ ἐδάσιζεν ἀτάκτως, μὲ τὸ σῶμα δλίγον κυρτὸν, τὴν δὲ κεφαλὴν κεκυριαν. Εισεδόθην τὴν σύννοιάν του, ητος βεβαίως δὲν ἡτο ποσῶς προσποιητή καὶ ἔγωδις ἰδιος ἡλην βιθισμένος εἰς σκέψεις, αἵνεις συνέτεμον ἴκανον μέρος τῆς δόδου. Τέλος ἐλεγον κατ' ἐμαυτὸν μέλλω νὰ μάθω τι σκέπτεσταις ἡ νεαρὴ αὐτὴ κεφαλή. Βεβίως καρμίαν χαμιρνη ἡ πλάνην, ἡ ποιητικὴ τινὰ φαντασίαν. Καὶ τότε διενοούμενος κατ' ἐμαυτὸν νὰ ἡμαι ἐπιεικῆς διὰ τὴν γλυκεῖσαν αὐτὴν καὶ τρυφερὰν φύσιν, ἐνεκα τῶν καλῶν σκέψεών του. Θέλω τὸν ἐπανάρχετον εἰς τὴν οὐθεῖται δόδην, ἐλεγον κατ' ἐμαυτὸν, διότων εἰς αὐτὸν σπουδαῖαν τινὰ ἀργατεῖαν, ἡ ἐντημόν τι ἐπιγγελματ, τὸ δόποιον νὰ διεσφράλησῃ τὸ μέλλον του, καὶ ν' ἀποκαταστήσῃ τὸν ἀγαθὸν πατέρα του εὐδάμικον.... Ἀλλ' ἀκολούθως, βλέπων αὐτὸν τόσον σοδρόδην, ἀνακαλῶν εἰς τὴν μηδημην μου τὴν ἀδόρατον ὑπεροφαν, τὴν ἀναρτεῖσαν εἰς τοὺς δρθελμαύρους του, διεν τοῦ ἐπρότεινον νὰ τὸν εἰτάξω εἰς τὴν Κυβέρνητον. Ήχος σα νὰ συλλαγήσωματε δει τὸν αἴστατον νὰ ὑπῆρχεν ἡ ἐλαχιστή τρέλλας εἰς τὸν τόσον καλῶν ἔχοντας κατὰ τὸ φυινόμενον ἐγκέφαλον. Τίς ήξερει, ἐλεγον κατ' ἐμαυτὸν, τις ήξερει; Εἰδεῖτο πάντοτε αἰστηρο! εἰς δοκ δὲν ἐννοοῦμεν, ίσως καὶ οὔτε εἶναι μέλλων τι; μέγας ἀνήρ.

Οταν δὲ ἐφέταιχμεν εἰς τὴν καγκλιδα, μοῦ εἶπε,

— Πρέπει νὰ περάσωμεν δόδον τὸν κῆπον τοῦ Λουξεμβούργου, καὶ θέλομεν ὑπάγει πλησίον τοῦ Ἀστεροειδοποίου, εἰς τὴν ἀεραγ τῆς δόδου τοῦ Ζερύρου.

Μετὰ μίαν στιγμὴν, ἐνῷ δηηρχόμεθα τὰς ὁμαλὰς διόδους τοῦ κήπου, ἐπρότισσε,

— Δίνε θεμάζεις αὐτὴν τὴν ποικιλίαν τῶν δελφι, νίνων, δοπιά δροσερότης, δοπιά λαμπρότης χρωμάτων· τὰ εἴδη τῶν χρωμάτων τὰ ἔχουτε....

— Θυμάσια τῷ δοντὶ, εἶπα.

— Τεράτιον, τεράτιον, ἐπινέλαβε μὲ φωτὴ πτεράζειν | σταχτῶ, καὶ βρύζων βλέμματα ἀνεκράστου θυμακωμοῦ εἰς τὰ τάγματα ἔκεινα τῶν πολυχρόνων πυραμίδων, τὰ δόποι εὑρπουσι πέρις τοῦ μεγάλου λειμῶνος, διότου εὐρίσκετο ἡ δεξιμανή, ἐσχημάτιζε τὴν χριεστέραν ζώνην, χρωματισμένη μὲ τὰ πλουσιώτερα χρώματα.

— Εν μόδιον πράγματα λείπει, ἀπὸ τὰ τέκνα ταῦτα τοῦ ἡλίου, παρεπηρησα.

— Ω! ναι, ἀπεκρίθη, τοὺς λείπει ἡ εὐδαία. Ωθεδος δὲ διδούς εἰς αὐτὰ τόσον ώραίαν ἐσθήτα, τοὺς ἡρηνήθη τὴν ψυχήν, καὶ λὸν ἀντικείμενον διὰ μυθογράφους καὶ θηλεόγους, οἵτινες πολλάκις δὲν βλέπουσι περαιτέρω τῆς βινός των.

— Νομίζω, ἐπανάκαθα γελῶν, διτε εἰς τοιάτην περίπεισσιν ἡ δύνιν εἶναι κάλλιστος δικαστής.

— Άλλὰ δὲ ω πισθοδόμητε διὰ τὸ χαριεντοσμόν τὸν διόποιον ἡ δρμή του μὲν ἐνέπνευσεν, ἀλλὰ τὸν ἀντημειψε διὰ λεπτοῦ μειδειάκτος, καὶ ἐπανέλαβεν,

— Ήθαλε νὰ είπω διτε ἡμετα εἰς μεγάλην ἄγνοιαν, διὰ πράγματα τὰ δόποια ἔπειτε νὰ ἐπιθυμούσαμεν ἀκορέστως νὰ μάθωμεν. Εναντίον τῶν δρχῶν τοῦ Ἐλληνος φιλοσόφου, καὶ ἐναντίον δληης τῆς ἐποχῆς μας, ἀγνοοῦμεν ἐντελῶς οἱ ίδιοι, δὲν λέ-

γω μόνον ψυχολογικῶς, ὑπὸ τοιαύτην ἔπειψην διὰ δὲν γνωρίζουμεν τιποτεῖς, ἀλλὰ μάλιστα καὶ φυσιολογικῶς. Εἰμεδία ὡς εἰς ὑποκριτὰ ἐκεῖνοι σίτινες παριστάνοντες δρᾶμά τι, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶσι, μετασχηματίζουσιν δῆλους τοὺς σκοποὺς τοῦ συγγραφέως, κλαίοντες διὰ τὴν ἥντοι ἀνάγκην νὰ γελῶσι, καὶ παραφρονοῦντες ὑπὸ τῆς χαρᾶς διὰ τὸν πρέπει νὰ κλαίωσι, καὶ ὡς ἐκ τούτου διαδίδουσιν διὰ τὸ δρᾶμα δὲν ἥτο καλόν. Ἐκεῖνο τὸ δρᾶτον διλγώτερον μᾶς ἀνησυχεῖ εἴμεθα ἡμεῖς εἰς ἕδιοι. Τὴν ἡμέραν κινούμεθα, καὶ ἀγνοοῦμεν ὑπὸ τίνος ἀρχῆς κινούμεθα, Τὴν νύκτα μᾶς καταλαμβάνει ὁ ὑπνος, τοῦ δόποιον τὰ φρινόμενα εἰσὶν ἐτὶ ἀδιαπέραστα μυστήρια. Παράδοξος ἀντίφασις! Ἡδηνάτο τις νὰ εἴπῃ διὰ τὸ διὰ ταῦτα δὲν μᾶς ἀποδέπουσι, τοσοῦτον εἴμεθα ἀδιάφοροι, ἀπάναντι ἡμῶν αὐτῶν. Ἀλλ' ἡ ἀδισφορία μᾶς δὲν εἴναι τὸ ἐλάχιστον ἄφ' ἓσσα μᾶς περικυλοῦσι. Πᾶν τὸ περὶ ἡμᾶς εἰγαί μυστήριον, μυστήριον καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον χόρτον, μυστήριον καὶ εἰς τὸ ἄνθος τὸ μὴ ἔων παρὰ μίαν ἡμέραν, μυστήριον καὶ εἰς αὐτὸν τὸ δένδρον, τὸ δόποιον τῇ δύω αἰώνας. Θέλετε δὲ μοῦ εἴπει τίσις διὰ ἡ ἐπιστήμη δὲν εἴναι τόσον ἀγνωστὸς ὡς τὴν παριστάνω. Ἀλλὰ σᾶς ἀποκρίνωμαι διὰ ἡ ἐπιστήμη διλγίστα πράγματα γνωρίζεις, καὶ διὰ ἀγνοεῖς, περὶ τὰς ἡζεύρης, καὶ διὰ τὸ διλγίον τὸ δόποιον ἡζεύρει εἴναι ἀγνωστὸν εἰς τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἔπειτα, αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐπιστήμης εἴναι φευδεῖς, ὡπισθοδρόμησεν ἀπὸ τὴν σπουδὴν τῶν πραγμάτων, νομίζουσα τοῦτο ὡς βιβλίον διὰ παντὸς κεκλεισμένον δι' αὐτῆν καὶ δὲν ἡχολήθη, εἰμὴ μόνον περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων. Ἐκ τούτου δὲ αἱ ἀπόπειραι, αἱ ἀντιφάσεις καὶ ἐμπειρήσης ἀγνοία. Η ὥργανοις μένη καὶ καθειρωμένη ἐπισήμη, τόσον διλγίον ἔπραξε διὰ τὴν ἀνθρώποτην, ώστε αἱ περισσότεραι τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων διφειλονται εἰς ἴδιαιτέρας προσπαθείας, ἡ εἰς τυχαῖα ἀπλῶς συμβάντα. Βύδαίμων ἡ ἀνθρώποτης διὰ τὸν εἰς ἀρχηγοὺς τῆς ἐπιστήμης δὲν ἡρνήθησαν τὸ φῶς καὶ ἐπεισαν τοὺς ἀσμάτους. Ἐρωτάσατε τὸν σοφῶτερον φυσιολόγον δυνάμεις τίνος νόμους ἡ καστανέος αὐτῇ ἔχει περιστατέρους κλόνους ἀπὸ τοῦτο τὸ μέρος, ἡ ἀπ' ἔκεῖνο, περισσότερα φύλλα ἐπὶ τοῦ κλάδου ἐκείνου, ἡ ἐπὶ τούτου, διατὶ τέλος τὰ φύλλα διασέρουσι κατὰ τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγισθος; Θέλεις σᾶς εἴπει ποιὰ εἰσὶ τὰ καλήτερα κλήματα καὶ αἱ γαῖαι εἰτίνες εἰσὶ κατάλληλοι διὰ ταύτην τὴν οὐσίαν, ποιῶν εἴναι διὰ παρὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ δένδρου τούτου, ὡς καὶ διὰ τῆς μέσης διαρκείας του. Θέλεις σᾶς εἴπει τὰς ἐποχὰς κατὰ τὰς δόποις πίπτουσι τὰ φύλλα, τὰ ἀνθητὰ καὶ αἱ καρποὶ, καὶ τίνες εἰσὶν αἱ ἴδιότητές των, ἀλλ' εἰς τὰς ἐρωτήσεις σας θὰ μείνη ἀφωνος. Ἀγνοεῖς τὴν αἵτιαν καὶ τὸ δυολογεῖ, ὑψώνων ἀπηλπισμένος τὸν βραχίονά του πρὸς τὸν οὐρανόν. Δοιπόν ἔγω παρατηρῶ ἐπίσης τὸν οὐρανὸν, ἀλλὰ μὲν πιστούνην, τὸν ἐρωτῶ, καὶ αὐτὸς ἀποκιλύπτει εἰς ἐμὲ τὸν πτωχὸν ἀμαθῆ, τὸ μυστήριον. τὸν νόμον τοῦτον, εἰς διὸ σφρός δὲν ἡδυγήθη νὰ ἐμβατεῖν . . .

“Ο συνεδοιπόρος μου προφέρων αὐτοὺς τοὺς λόγους ἀφάνης ὡς ἐμπνευσθείς” ἡ τοσαύτη του βιβαίότης μὲ κατετάραξε. Δὲν ὡμιλήσαν ὡς τρελλός, ἔλεγον καὶ μάκαυτόν, καὶ ἐν τούτοις . . .

“Ἀλλὰ δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ ἐξακολουθήσω τὰς εκίψεις μου εἰς ἀς ἡγιάθη καὶ τις πικρίας, εὔσπλαγ-

χίας κινούμενος. ‘Ο ‘Ἐρρῖκος δεῖξας μοι μικράν τινας χαμηλὴν θύραν εἰς τινὰ ἀκατοίκητον δόδον, περικυλώμαντην ἔκατέρωθεν ἀπὸ τοῖχους μοῦ εἴπε :

— Ἐφθάσαμεν, ἀς ἔμβωμεν.

“Ηνοίξε, κατέβημεν δύω βαθμίδας, καὶ ἔκλεισεν ἐπιμελῶς τὴν θύραν, ἀμπεισήλθομεν.

III.

Εἰσερχόμενος εἰς τὸν μεικρὸν τεῦτον κῆπον, εἰς διὰ ἐπιπτον καθέτεις αἱ ἡλικαικαὶ ἀκτῖνες, ἐπνίγην σχεδὸν ὑπὸ τοῦ καυτώνων. ‘Ο ‘Ἐρρῖκος τὸ παρετήρησε, καὶ μοῦ ἐπρότεινεν γάρ τινας σκιάδας τετραγωνικῶν τινων ποδῶν, τὴν ὅπειραν μοῦ παρίστησε μηδειῶν ὡς σπουδαστήριον. ‘Η σκιὰ αὕτη συνέκειτο ἐπὶ τοῦ ἐνὸς μὲν εἰς τὰς ἀγώγεον τις ὑπεράνω, ἡ το δὲ κεκοσμημένη μὲν τινα παλαιάν δράμην τράπεζαν, καὶ ἀγροτικά τινα θραγία.

— Ἐδῶ, μοὶ εἴπειν διὸ ‘Ἐρρῖκος, ἡρχόμεθα, διὰν ἔτην ἡ ἀποχὴς μήτηρ μου, μὲν ἐναὶ δύω φίλους, καὶ ἐπερνούσαμεν τὰς Κυριακὰς, καὶ εἰς ταῦτην τὴν παλαιὰν τράπεζαν ἐγεύσμενα ὡς οἰκεῖοι. Ἀλλ' ὁ καιρὸς οὗτος εἴναι ηδη πολὺ μακρῷ! ἐπρόσθιεσε στενάζων. Ἡδην ἡ τράπεζα αὕτη χρητιμένει μόνον διὰ τὰς σπουδάς μου· ἀκούμενη διὰ νὰ σκέπτωμαι, καὶ ἀγαπῶ νὰ εὑρίσκωμαι εἰνταῦθα, ἐπειδὴ ἡζεύρω ὅτι ἡ ψυχή μου δὲν εἴναι μόνη.

— Σὲ ἐννοῶ, τοῦ εἰπον, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἰσήγαγες κάνενα εἰς τὸ ἀγιαστήριον τοῦτο;

— Κάνενα, εἰπε, μέ τινα δισταγμὸν καὶ μὲ ἐλαφρὸν ἐρύθημα.

— Καλά, εἰπον κατ' ἐμαυτὸν, τὸ μυστήριον εἴναι διπλοῦν, καὶ δὲν θέλω δυνηθῆ νὰ τὸ μαθὼν διλέκηρον.

‘Ανοίξας ἐπειτα μικράν τινα σκευοθήκην ἐπὶ τοῦ τοίχου, καὶ δεῖξας μέ τινα βιβλία, ἵπανέλαβεν.

— Ιδεοὺς ἡ βιβλιοθήκη μου.

“Ἡσαν δὲ συγγράμματα φυσικῆς ἱστορίας, φυσικῆς κήμειας καὶ φυσιολογίας. Λαζώ, δὲν αὐτόν, τὸν ἐθεσεν ἐνώπιον μου ἐπὶ τῆς τραπέζης. Τὸ περιεργάταν τοῦτο βιβλίον διελάμψενε περὶ δλῶν τῶν μεγάλων ἀνακαλύψεων τῶν γενομένων, πρὸ πολλῶν αἰώνων, καὶ περιεῖχε τίνες τρόπῳ ἔγιναν, δλα δὲ τὰ παρίστανεν, ὡς κατὰ τύχην γενόμενα. Απειρα κεφάλαια δι.ελάμβανον περὶ παραδόξων ἐρευνῶν, τὰς δόποις ἐνδεῖς τινες καὶ τρελλοὶ ἀνδρες ἀνωφελῶς ἐπειχείρισαν ἐπλέγοντες νὰ ἀποστάσωτεν ἀπὸ τὴν φύσιν ἐν τῶν μυστηρίων της. Ἐτρομός παρετήρησα διὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ βιβλίου ἦν τὸ πλέον μεταχειρισμένον, καὶ ἐκάμον περὶ τοῖς τοῦ παρατήρησίν μου.

— Μάλιστα, μοῦ εἴπειν, ἐννοήσας τοὺς διαλογισμούς μου, αὐτὰς τὰς σελίδας μελετῶ περισσότερον, . . . ἀλλὰ πρὸ πάντων ταῦτας, ἐπρόσθιεσε, στρέψις εἴτι τινὰ φύλλα, καὶ δεῖξες μοι ἐν Κεφαλαίον ἐπιγραφόμενον: ‘Ἐρευναὶ γενόμεναι μέχρι σήμερον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ κυανοῦ γαροφάλου.

— Εἰ τί πρὸς τοῦτο, ἐφώναξε, ἀλλὰ ταύτην τὴν φορὰν δὲν ἐπροσκάθησα νὰ κρύψω τὸν φόβον μου, ως πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ ἑγκεφάλου του, εἴ! λοιπὸν, μῆπως ζητής νὰ παράξῃς κυανοῦν γαρόφαλον; αὐτὸς εἶναι τὸ μυστικόν σου;

— Έχει τείνουσιν ἄπεισαι αἱ προσπάθειαι μου, καὶ αὐτὸς εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς πρὸ δύο ἐτῶν μελέτης μου, μοῦ ἀπεκρίθη ἡγύχως. Ἐπερίμενον τὴν ἔκπληξιν σας καὶ τὸν οἰκτόν σας. Ἀμφιβάλλεται βεβαίως περὶ τοῦ λογικοῦ μου, καὶ καθ' ἔκυτὸν ἵσως διανοεῖσθε ὅτι καὶ τ' ὅντα μου θὰ αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀθλίων τρελλῶν, περὶ τῶν δύοιων ἀναφέρει τὸ σύγγραμμα τοῦτο. Ἀλλὰ μὴ παύστε νὰ μὲ κρίνετε, διότι προθηγουμένως πρέπει νὰ σκεφθῆτε ὅτι τρελλοί εἶναι μόνον ἐκεῖνοι, οἱ δύοιοι δὲν ἐπέτυχον.

— Μήπως εὖ ἐπέτυχες;

— Σχεδὸν πλησίᾳ νὰ ἐπιτύχω.

— Ἀλλ' ὅλοι ὅσοι ἐφαντάσθησαν ἀδύνατα, οὗτος εἶπον, διατόσιοι ἄθλιοι, οἵτινες ἔζητον τὸν τετραγωνισμὸν τοῦ κύκλου, ἢ τὴν συνεχῆ καὶ ἀδιάκοπον κίνησιν, ἀπέθανον μὲ τὴν πεποθησίν ὅτι μίσαν ἡμέραν περισσότερον ἐὰν ἔζων, θύελον εὔρει τὸ ζητούμενον. Ω! συλλογίσους ὃ ἔδιος περὶ τοῦτο, καὶ ἐλθὲ εἰς σεαυτὸν μᾶλλον, ή νὰ ἐμμένγεις εἰς ὅδὸν ὀλεθρίαν ἴσως.

— Μὴ πιστεύετε, εἴτε καθίσας ἡγύχως, ὅτι ἐργάζομαι ἀπερισκέπτως, δὲν παρασύρθημαι ἀπὸ κάμμιαν πλάνην, ἀλλ' εἴμαι ἐντελῶς κύριος ἐμαυτοῦ· τὴν ἡμέραν δὲ καθ' ἥν βεβαίωθῶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχω, θέλω παρατήθη ἀπὸ τὰς ἔρευνας μου· θέλω ὑποφέρει βεβαίως ἐκ τοῦτον, ἀλλ' ἐλπίζω ὅτι θὰ δυνηθῶ νὰ κάμω τοσαύτη θυσίαν. Θέλετε ἔδει ἀμέσως ὅτι αἱ ἔργασίαι μου δὲν ἀπειθησαν ἀτελεσφόρητοι, καὶ ὅτι ἀρρησταὶ δύοις δλάς τὰς ἐπιχειρήσεις, τὰς δύοις ἔκαμπον διὰ τὸν αὐτὸν σκεπόν. Πρὸ δλίγου μοῦ ὅμιλησατε περὶ τοῦ ἀδύνατου, ἀλλὰ τὶς δύναταιτο νὰ μοῦ εἴπη τὸ δρίσιν τὸ χωρίζον τὸ δυνατόν ἀπὸ τὸ ἀδύνατον; Μήπως ἡ χρῆσις τοῦ ἀτριμού εἰς τὴν κίνησιν, καὶ εἰς πλήθος ἀλλων πραγμάτων, ὁ δηλεκτρισμὸς μεταχειρίζομενος ὡς μέσον ἀποστολῆς, τὰ μαγνητικὰ φαινόμενα, ἡ ἀνάλυσις τοῦ φωτὸς, καὶ τόσαις ἀλλαὶ ἀνακαλύψεις δὲν θεωροῦντο ως ἀδύνατοι πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν. Ἐπειτα σκέφθητε, ἐπανέλαβε μετὰ μικρὰν παῦσιν, ὅτι ἐκεῖνο τὸ δύοιν ἐπιδιώκων νὰ εὕρω συνέβη εἰς πολλὰ ἄνθη. Ἐὰν ἔχετε ποικιλίαν ἀπειρον λειρίων ρόδων, δαλειῶν τὰ δρείλετε εἰς τὸν θεραπευτικὸν...

— Ἀλλὰ, παρετηρησάς, δὲν ἔχετε εὔτε δαλειῶν κυανῆν, εὔτε ρόδων κυανοῦν, εὔτε . . .

— Οὔτε κυανοῦν γαρόφαλον, τὸ ἡξεύρω, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ζητῶ. Ναι, η φύσις ἐφειδωλεύθη αὐτὸ τὸ χρῶμα, διέτι εἰς δλίγειστα τῶν πλασμάτων τῆς τὸ ἔδωκεν· ἀλλ' ἐν τούτοις εἰς πολλὰ ἀνθεῖσται τὸ κυανοῦν χρῶμα, δὲν θὰ ἤνται λειπόν ἀδύνατον νὰ τὸ μεταδῷῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ εἰς ἄλλα.

— Εσείσα τὴν κεφαλὴν, λέγων τρόπον τινὰ, τὸ λοιπὸν μετὰ φαινεταὶ ὀλίγον βεβιασμένον, ἀλλ' ἐπανέλαβε.

— Καὶ τώρα πλέον, ἀφοῦ ἔπαξ τελειώῃ ἡ ἐπιτυχία τὴν δύοις πλησίασῶ, ηὔειρετε τί ἐπεῖται; ή δόξα καὶ τὰ πλεύτη. "Ολαὶ αἱ γεωργικαὶ ἔιαιρεται τοῦ Κόσμου ὑπερσχεθησαν σημαντικαὶ ποσότητας εἰς τὸν πρῶτον παραξόνια τὸ ρόδον, τὴν δαλείαν, ἡ τὸ κυανοῦν γαρόφαλον. Εἰς τὴν Εύρωπην τὰ βραβεῖα ταῦτα ὑπερβαίνουσι τὸ ἐκταπομμύριον. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι δὲν ἐργάζομαι διὰ τὴν δόξαν μόνην, ἀλλ' ἐναγχελοῦμαι ἐπιτης καὶ ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτέρου μέρους τῆς Λαῆς, κατὼς λέγουσι· θελων' ἀποκτησά διὰ μίας μέγα δομῆς, καὶ μεγαλην περιουσίαν· τὰ θέλω διὲ ἐμὲ καὶ διὰ τὸν καλὸν πατέρα μου, τοὺς δύοις ἡγαπῶ πολὺ, μὲ δλας τὰς δύοις τοῦ προξενῶ θλίψεις. Εννοεῖτε ηδη διατὶ τοῦ κρατῶ μυστικὸν τὸ ἀντικείμενον τῶν σπουδῶν μου· αὐτὸς ἐπιτης μὲ δύομαζει τρελλόν, καὶ ὡς ἐκ τουτοῦ η Λαῆ του εἶναι πλήρης πικρίας. Ἐπροτίμησα νὰ τὸ ἀφήσω εἰς τοιαύτην ἀνυπόστατον ίδεαν. Τὸ ίδιον μου φίλτρον προτεινόθη, αλλ' ἡ καρδία μου ὑποφέρει δλιγώτερον.

— Γὰ τὰ αἰσθήματα ταῦτα εἶαι: βιβαῖας καλοῦ οὐσίου τοῦ εἶπον· ἀλλ' ἡ ἀξία των θέλει διπλασιασθῆ ἔτιν, ὡς ἐλπίζεις, η ἐπιτυχία στέψῃ τοὺς κόπους σου. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω κάμμιζαν αἰτίαν διὰ νὰ μὴν εἰμαι εἰλικρινῆς μετὰ σεῦ, σοὶ ὅμολογῶ ὅτι η ἐπιτυχία αὕτη μοὶ φαίνεται πολλὰ ἀμφιβελος.

— "Ελθετε, ἀς καταβῶμεν εἰς τὸν κῆπον, εἴτε.

Μέρος τοῦ κήπου τοῦτου τὸ πλησιέστερον εἰς τὴν σκιάδα, ηιου ἐντελῶς ἐγκατελειμμένον εἰς τὴν βούλησιν τῆς φύσεως. Ἐβλεπε τὶς δύο πολλῶν ἐπιτυχίας, τὸ ἔδαφος δὲν εἶχεν ἐγγιγνθῆ διὰ τοῦ λίσγου, καὶ ηιου ἐπιτης σκεπασμένον μὲ ὑψηλὰ χόρτα, μεταξὺ τῶν δπιῶν ἐπληθῶν μικροὶ μήκητες. Πάρε ήρουν ἐπίτης ὑπερμεγέθεις μήκητες, παλαιάς τινας μαλάχας, καὶ τὸ ωραῖον ἀνθός των ἀγρῶν ὡς ἀστρον, γνωστὸν εἰς τὰς πεδιαδας, ὑπὸ τὸ διομα ἀ.θ.ος τῆς χήρας. "Απασαὶ αὖται αἱ κάλυκες, ἡνεωγμένοις ἀρκτικῶς, ἀπερρόφουν ἐνθέρμως τὸν ἥλιον, τοῦ δύοιου αἱ ἀκτῖνες μετεμφροῦντο ἐπι τῶν φύλλων εἰς λαμπρότατα χρώματα.

Δι' ἐμὲ ταῦτα ηταν ὡς τὸ καταβίσθμένον παραπέτασμα ἐπὶ τῆς σκηνῆς, πρὶν ἀρχιση τὸ ἀνύπομόνιος περιμενόμενον, δρᾶμα· ἔστρεψα τὸ παραπέτασμα τούτεστι, ἀπὸ τῶν μικρῶν πεδιαδα, καὶ εὑρέθην ενώπιον ἀνθῶνος ἐπιμελῶς καλλιεργημένου. Πλῆθος φυτῶν, μεγάλη ποικιλία ροδιῶν καὶ γαροφάλων εύρισκετο ἐκεῖ, ἀλλ' οἱ ὄφειδαι μου ματαίως ἔζητον ἐν κυανοῦν. "Ο ἀνθών ἦν περικελεισμένος μὲ μεγαλοπρεπῆ ία, ἐπερειδόμενα εἰς τούς τοίχους, τοὺς δύοιους ἐκάλυπτον διόκληρους διὰ τῶν λεπτῶν κλώνων των, καὶ τῶν κομψῶν φύλλων των, βραντισμένων κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν μὲ μακροὺς φωτεινοὺς ἀστέρας, εἰς μίαν τῶν γωνιῶν ητο σκιάς τις σχηματισμένη ἀπὸ ἀγριαμπέλους, ἀγιοκλήματα, καὶ τρυφερῶς κυανοὺς κωδωνίσκους; λευκοὺς καὶ δρυθρούς. Εἰς τὴν σκιάδα ταῦτη εύρισκετο ἐν κάθισμα ἐκ βρύων, εἰς ὁ τῆδεντο τοῖς ν ἀναπαυθῆ, προφυλαττόμενος ἀπὸ τὰς

άκτινας τοῦ ήλιου μοιχράν τοῦ θορύβου, ἀναπνέων τὰ εὐδάστιρα ἀρώματα, καὶ ἀκούων τὸ κελάδημα πτηνῶν τινων, τὰ δόπεις ἡ ἄφιξις μου ἀπεμάκρυνεν, ἀλλὰ τὰ δόπεις ἐπενήθον ἀμέσως, βεβαιωθέντα ἂμα ἵστον ὁ Εὔρηκος, τὸν καθημερινὸν σύντροφόν των.

Τοῦτο τὴν ἥρητεῖται γωνιαν ἦτο μικρὸν ὑπόγειον εἰς δὲ ὁδῆγητεν ὁ νεανέας.

Οὐδελογῶς διὶς κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἡ καρδία μου ἔπαλλε, μεγάλως ὑπέφερον, μὴ διαμερισθεῖς ἐξ ὀλεκλήσου δὲν τὴν ἐμπιστεύοντα τοῦ νέου μου φίλου, καὶ ἤθελα νὰ μοῦ ἀποδείξουν διὶς ἡ ἐλπὶς του δὲν ἦτο χιμαρική. Δέντη ἡγνόσουν ὅτι πρὸ αὐτοῦ ἐμπειροὶ γεωλόγοι, σεφοὶ χημικοὶ, εἶχον ἐπίζησει τὸν αὐτὸν σκοπόν. Ἀλλ' ἐγνώριζον ἐπίσης τὴν ματαίσιν των προσπάθειαν. Τὰ βραβεῖα ταῦτα προσφερόμενα δημοσίᾳ ὑπὸ τῶν σοφῶν ἑταῖρειῶν εἰς τὸν ἐφευρέτην, θεωρούμενα ὡς ἀδύνατα, μοι ἐφαίνοντο ὡς δέλεαρ. Δέντη ἤθελον συγχωρήσει τον Ἔρρηκον, ἐὰν ἔκειντο μόνον ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὑλικοῦ κέρδους, ἀλλ' ἤτυν βιτσίος διὶς ἡ ἰδέα αὐτῇ θὰ ἤτον δευτερεύουσα. Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ποθήτον εἰς αὐτὸν ἦτο ἡ ἐλπὶς μεγάλου θαύματος, ἀποκτηθησομένου ἐκεῖ δύπου τόσοι ἄλλοι εξώκειλον πρὸ αὐτοῦ.

“*Ὕπο μεσημβρία, δὲ καύσων ἦν μπερβελικός.*” Οὐρανοὶ εἶδεν τὸν ἐπενδύτην του, ἔρριψεν ἐν ἀρδάνενον (πετίστραν), εἰς μικρὸν φρέαρ, καὶ εἰσήλθομεν εἰς ὑπόστεγον, εῦ τὸ νέλωμα τοῦτον δινελῶς καταβάσμενον.

— Τώρα, μοῦ εἴπεν ἀνοίγων τινάς θυρίδας, εἶναι καρδὸς ἡ ἀφήσωμεν νὰ εἰσέλθῃ ὁ ἥλιος. Ἐχρειάσθη ἀπάριστος ὑπολογισμοὺς, διὰ νὰ μαθὼν τὴν ὀρισμένην ὥραν καθ' ἧν, ἐν καρδῷ δέοντι, πρέπει νὰ ἐκθέτω τοὺς τροφίμους μου εἰς τὴν θερμοκρασίαν τῆς φύτεως.

Νὰ συνδυάσω τὸ φῶς, νὰ τὸ ἀφήσω ἐλευθέρως νὰ εἰσέλθῃ, ἡ κάλλιον νὰ διέλθῃ διὸ ἐνὸς ἀμαυρωμένου ποιηρίου, ἡ μᾶλλον διὰ πολλῶν πλαισίων διατείμενων σύτως, ὥστε νὰ συνδιαίσουν ἡ νὰ διαιροῦν τὰς φυσικὰς ἀκτίνας του. Ἰδού τὸ προσβλῆμα. Ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο τῶν σπουδῶν μου δὲν εἶναι τὸ κοπιαστικώτερον. Μίαν ἡμέραν ἐὰν λησμονήσῃ τις, μία ὥρα ἀργοπορίας, ἀκατέρος τις συνδυσμὸς, δύναται τὸ πᾶν νὰ διαχινθεύσῃ, τὸ πᾶν νὰ ἀπωλέσῃ. Ἐνυσεῖται ἡδη διαιτή δὲν ἐφοδίθην πρὸ τινων ἡμερῶν, νὰ πηδήσω ἀπὸ τὸ πρώτων πάτωμα, καὶ ν' ἀναβῶ τὸν τοῖχον ἵνα ἐλθῶ ἐνταῦθα.

Περίεργα καὶ ἀπληγτικά βλέμματα προστήλωσα εἰς τοὺς διαμαζομένους τροφίμους του. Ἐγένουν τὸ μικρὸν αὐτοῦ καὶ εὐδικιμὸν κυανοῦν ἄνθος, τὸ δόπειον ἐφαίνετο ὅτι μοῦ ὑπέσχετο μετὰ τοσαύτης βεβαιότητος. Ἐκυψα διὰ νὰ παρατηρήσω καλλίτερον, ἐρευνῶν διὸ ἐνὸς ἡμερωμένου ἄνθους τὴν ἀλάχιστον κάλυκα, ἐπὶ τῆς δόπειας νὰ δύναμαι νὰ εὕρω ἔνδειξιν την τοῦ οὐρανίου τούτου χρώματος, ἀγνώστου ἔως τότε, δυσευρέτου, ἀδύνατου! . . . αἱ ὑπομονητικότεραι καὶ ἀκριβέστεραι μου ἐρευναὶ ὑπῆρξαν ἀνωφελεῖς. Δέντη εἶδον ἀλλο εἰμὶ τρεῖς βίζας γαρόφαλων ἀνθισμένων, μίαν ἐρυθράν, μίαν λευκήν, πεποι-

κειλμένην μὲ γραιμάτις ἐρυθράς, καὶ μίαν ἀπλῶς λευκήν, πλησίον τῶν ὁποίων ἡσαν δύο ἄλλαι νεώτεραι, τῶν ὁποίων οἱ κορμοὶ καὶ τὰ φύλλα διεκρίνοντο διὰ τινος ἴδιαιτέρας κομμιώδεως βερνικώτερως, ἀλλ' αἱ δόπειαι δὲν εἶχον οὔτε κάλυκας, οὔτε ἄνθη.

Οὐρανοὶ μὲ ἀφῆκα παραδεδομένον εἰς τοὺς λυπηρούς μου στοχασμούς. Τὸ πρότσταπον του δὲν ἐπρόδιδεν οὐδεμίαν ἀνησυχίαν, ἀλλὰ μάλιστα ἀπεδείκνυε πλήρη ἐμπιστοσύνην. Καλῶς, εἶπε καθ' ἐσυτὸν τὰ πάντα καλῶς; ἔχουσι!

Γὰ τὰ πάντα καλῶς ἔχουσιν ἐσυλλογίζομην ἀλλ' ἐν τούτοις ἐπειδύμουν νὰ μάθω τὶ ἔν τὸ καλῶς τοῦτο, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤθελον νὰ τὸν ταράξω εἰς τὰς ἀκοπείρας του, ἐπαυσα νὰ τὸν ἐφωτιῶ, καὶ περιωρίσθην νὰ τὸν ἀκολουθῶ διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς τὴν περὶ τῶν ἀνθέων φροντίδα του. Ἐπόιστε κατ' ἀρχὰς τὰς τρεῖς, βίζας τῶν ἡνιοχέων γαρόφαλων, μὲ τὸ δόπειον εἴχε φέρει ὅδωρ, καὶ λαβῶν ἐπειτα μικρὸν κηπουρικὸν ἐργαλεῖον, εἰδός τι λίσγου, μετεκίνησε μὲ τὰς μεγαλητέρας προφυλαξεῖς τὸ χῶμα τὸ περικυκλοῦν τὸν ἀνωτέρω ἀ.θη. Τὸ χῶμα τοῦτο ἦν ἴδιαιτέρου χρώματος, ἀλαφρὸν, λεπτόν, ὡς σιτισμένον, καὶ δύοιαζον πολὺ μὲ τὴν θαλασσίαν ἀμμούν ἄμα δ' ἡ πρώτη ἐργασία ἐτελείστεν, δὲ Εὔρηκος ἐσυρεν ἐκ τοῦ κόλπου του φιλήην, τὴν ἡνοίξει, καὶ ἔρριψε μετρῶν τινάς σταγόνας ἀρώματος ὑποπράσινου καὶ ἐλαιώδους διὰ τῆς γῆς, τὴν ὄποιαν πάλιν ἐπανέφερεν ὡς ἦτο.

Ο νέος μου φίλος κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἦτο κεκλιμένος ἐπὶ τῶν ἔων του, τὰ δόπεια ἡγγιγίεν ἡ κεφαλή του. Διὰ τοῦ τιοιστοῦ δὲ κινήματος ἡμερώχθη ὁ χιτών του ὑπὸ τὸ στῆθός του, καὶ ἐνεράνη ἐν εἰκόνιον. Ἡτο δὲ μικρεγγραφία μεγέθους ἐνὸς πεντεφράγγου, περιβεβλημένον διὰ χρυσῆς κωρωνίδος, καὶ ἐξαρτώμενον διὰ στενῆς μαύρης ταινίας ἐκ μετάξης γάρις δὲ εἰς τὴν ζέσιν μεθ' ἥ: εἰργάζετο δὲ Εὔρηκος, ἡδυνήθην νὰ βεβαιωθῶ διὰ ἡ εἰκὼν αὐτῇ ἦτο νεάνεδός τινος ἱεραίσας ὠραιότητος.

Οὐρανοὶ παρατηρήσας διὶς τὸ εἰκόνιον εἶχεν ἐγκατατείψει τὴν συνήθη θέσιν του τὸ ἐπανέβαλεν ἀμέσως εἰς τὸ στῆθός του, ἡγέρθη, ἔρριψεν ἐπ' ἐμοῦ βλέμμα, τὸ δόπειον ἐφαίνετο διὸ νὰ ἐλεγεν: τί ἔστε; Άλλα δὲν ἤθελησα νὰ τὸν λυπήσω, δεικνύω διὶς τὸν εἶχον ἰδεῖ. Ἀρχισα λοιπὸν συνομιλίαν περὶ ὅλου ἀντικειμένου καὶ τοῦ εἴπεν.

— Πρὸ διλίγου μοὶ ἀλλήσας μὲ τόσην πεποιθησιν τὴν δόπειαν συνεμερίσθην σχεδόν. Μένει ἡδη καὶ τι ἀκόμη διὰ νὰ μὲ πειτεῖς ἐντελῶς, ἡσι τὸ δοκιμήσαται, εἰς τὸ δοκιμήσαται, εἰς τὸ δοκιμήσαται, εἰς τὸ δοπειόν νὰ μᾶς λέγη διὶς πλησιάζεις εἰς τὴν ἐπιτυχίαν.

— Ίδου, εἶπε δεικνύων τὸν κορμὸν τοῦ λευκοῦ γαρόφαλου, ίδου τὶ ἐπεισχόν, τὸ δόπειον οὐδεῖς πρὸ ἐμοῦ ἡδυνήθη. Ίδου τὶ μοὶ ἀποδείκνυε διὶς ἐντὸς ἔξι διδομάδων, ἡσι τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου, αἱ μικραὶ αἵμαται κάλυκες, τὰς δόπειας ἐπιμελεύμα,

καθὼς ἔδει, θέλουσι παρέξει τὰ γαρόφαλα, τὰ
ἔποια θὰ ἔχωσιν αὐτὴν τὴν εὐωδίαν.

— Ἐκοψεν ἐν γαρόφαλον καὶ μοῦ τὸ ἐνεγέρτει·
— καὶ αὐτὸ τὸ χρῶμα, ἐπρόσθετο δεικνύων μοι τὸν
εὐρανὸν, κατ' ἔκεινην τὴν στιγμὴν ὅμοιον μὲν θάλασσαν
τέξινδικοῦ.

— Πῶς! ἐφώναξε, δυσκόλως χριτῶν τὸ αἰσθημα
τοῦ σίκτου, τὸ δοποῖν ἡσθανόμην, διότι ταύτην τὴν
φοράν μοι ἡτον ἀδύνατον νὰ μὴ τὸν θεωρήσω τούλα-
χιστον ὡς παραλογίζομενον. Πῶς! Τὸ λευκὸν τοῦτο
γαρόφαλον ἀπόδεικνύει διτὶ μέλλεις νὰ ἐπιύγῃς!
Ομολογῶ διτὶ ἔως τώρα ἐνδικίον τὰ τοιούτου εἴδους
ἄνθη διλγώτερον πολύτιμα, καὶ δχι τόσον δύσκολον
νὰ προσαρθώσι.

— Διότι, μοι εἶπε, χωρὶς κατὰ τὸ φινόμενον νὰ
περιτηρήσῃ τὴν εἰρωνίαν τῶν λόγων μου, δυστυχῶς
συγχέετε τὰς κλίσεις μου, ἐκλαμβάνετε τὸ ἄνθος τοῦ-
το ὡς κοινὸν λευκὸν γαρόφαλον, ἐνῷ δὲν ὑπάρχουσι
πιθανῶς εἰς τὸν κόσμον δῶν ῥίζαι τούτων, ὡς αὐ-
τῇ. Μειδιάτε Μάθετε λοιπὸν διτὶ δοκούμενος
εὗτος ἔως τώρα ἔκαμνεν ἐρυθρᾶ ἄνθη, καὶ ἐπέ-
τυχον βαθμηδὸν τὴν ἐντελῆ καὶ φυτικὴν ἔξαλειψιν τοῦ
χρώματος τοῦ ἄνθους, διατηρῶν εἰς αὐτὸ δῆην τὴν
εὐωδίαν τοῦ ἐρυθροῦ γαρόφαλου τῆς Κιϋλάνης, καὶ
διτὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ματαίως ἐπιγνωμενον παρὰ
πάντων ἔκεινων, εἰτινες προγνήθησαν ἐμοῦ διτὶ ἀναλόγων
ἐρευνῶν, εἶναι διτὶ ἐμὲ βεβία ἀπόδειξις τῆς προσεχοῦς
ἐπιτυχίας μου. Ἐχω περὶ τοιούτου τοὺς λόγους μου
δυνάμει τῶν συλλογισμῶν μου, ἡξεύωρο τέλος τόθεν
προέρχεται, καὶ τι θὰ γίνει· προέρχεται ἀπὸ τὸ ἐ-
ρυθροῦν, εἶναι λευκὸν, καὶ θὰ γίνη κυκνοῦν! Οἱ μικροὶ¹
οὗτοι κορμοὶ, οἱ δοποῖοι δὲν ἔχουσιν εἰσέπι κάλυκας,
εἶναι καὶ αὐτοὶ λευκὰ γαρόφαλα. Νὰ σᾶς ἐγγῆσω
πᾶς ἐπέτυχον διὰ μόνου τοῦ φωτὸς νὰ χρωματίσω
κυανοῦν τὸ λευκὸν τοῦτο ἄ.θος, τὸ παραχθὲν παρ'
ἐμοῦ, πῶς δὲν δύναμει νὰ ἐπιτύχω τὸ αὐτὸ ἀπο-
τέλεσμα εἰς τὸ κοινὸν λευκὸν γαρόφαλον, ηθελεν εἰ-
σθαι ἐκτεταμένη διήγησις. Προτιμῶ κάλλιον νὰ σᾶς
πείσω διὰ τῆς ἀποδεξίως, η διὰ τῶν λόγων. Σᾶς
προσδοκαίω λοιπὸν εἰς ἔξι ἑδομάδας, τότε δὲ ἐλπίζω
νὰ σᾶς δείξω τὸ κυανοῦν γαρόφαλον.

— Καὶ ἀν αἱ ἐπίδεις σου ματαίωθῶσι, τοῦ εἶπον,
ἐν ἀντὶ νὰ γίνωσι κυανοί, εἰ βλαστοί σου γίνωσι
λευκοί;

— Εἴ·αι ἀδύνατον, μοῦ ἀπεκρίθη, ἀλλὰ συμφωνῶ
ὅτι πιθανὸν νὰ γίνωσιν ἐρυθροί· , διά τινος ἴδιο-
τέρου ἐπανακάμψεως; τῆς φύσεως; πρὸς τὸ παρελθόν,
τῆς δοποίας ἔχομεν παραδείγματα.

— Αἴ! καὶ τι θὰ κάμης τότε;

— Θὰ υποφέρω τὴν σκληροτέραν λύπην, ἀλλὰ
θέλω παραιτηθῆ τῶν ἐρευνῶν μου, καὶ θέλω ἀκολου-
θήσει τὰς συμβουλάς σας.

— Καλά, κάλλιστα, τοῦ εἶπα σφίγγων τὴν χειρά-
τευ, ἐντὸς ἔξι ἑδομάδων θέλομεν πάλιν ίδει ἀλλήλους,
εἰδεθα σύμφωνοι. Εδν εἰς τὸ ἔξης θέλεις νὰ μὲ ἐπι-
σκέπτεσαι, μὴ λησμονήσεις διτὶ μὲ μεγάλην μου χαρὰν
θὰ σὲ ἔδω.

Οὔτις ὁμιλοῦντες ἔθεισαν πρὸς τὴν μικρὸν
ιῆς εἰτόδου θύραν, διπού διενίστηκεν, ἀφοῦ
προηγουμένων μοῦ ἔδειξε τὴν ζωροτέραν εὐγνωμο-
σύνην.

Ἐπτράφη εἰς τὰ ἄνθη του, ἐγὼ δὲ πανηλθον εἰς
τὸν σίκτον μου, ἐπίζων γὰ κάμω ἀγαθήν τινα πρᾶξιν,
παναφέρων τὸν νέον μου φίλον εἰς σπουδαῖας ἐργα-
σίας, διότι ἀμφιβαλλον πολὺ περὶ τῆς ἐπιτυχίας του,
περὶ δὲ τοσοῦτον ήτο βέβαιος.

(ικελούθει.)

Μετάφραστις Δ. Ν. Μπότση.

Ο ΒΟΑΣ.

ΙΝΔΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

(Τίθεται συνέχεια φυλλάδιον 109.)

— — —

III.

Τὰ Ἐλέφαντα εἶναι ωραῖαν τι χωρίον, τοῦ δ-
ποίου δυσκόλως θίλεται ἐξηγήσεις τὸ δοκούμενος, ἐλλὰ δὲν
ὑπῆρχεν διάφορες τοιούταν εἰσιτορία νὰ σᾶς ἀ-
παλλάξῃ τῆς ἀμφιβολίας.

Ἄλληδες, βλέπων τις διατυπωτισμένα ἐρίπεια επὶ
τοῦ μεγάλου αὐτοῦ βράχου, δὲν ἀμφιβίλλει ποτῶς
ὅτι ποτὲ τερπιαδές τις ζῶνται ἐπὶ αὐτῶν ἔκειτο. Καθ' ἡ-
έποχην λαλῶ, ἐλέφας τις ἐκ λ.θ.υ. κολοσσεῖς, κατει-
χε μεγαλοπρεπῶς τὴν θέσιν ταύτην, ὑπεργοσπίζων
διὸ τῆς προβοσκίδος του τὴν κώμην, οἵτις εὐρίσκετο
ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ἐφρίνετο δὲν νὰ λέγῃ εἰς
τὴν θάλασσαν χαράτων τὸ δριά της: Ἐνταῦθα τελευτὴ²
τὸ κράτος σου, πρόστεχε μὴ ἐπέμβῃς ἐπὶ τοῦ ἡμε-
τέρου.

Η ωραὶ τῆς συνεντεύξιως πλησιάζει καὶ δύως
εὐδὲν φανερόνες εἰσέτι τὴν παρουσίαν ἀνθρωπίνου δυ-
τούς εἰς τοὺς μονήρεις αὐτοὺς τόπους. Δὲν ἔχουν τις
πανταχοῦ εἰμὴ τοὺς ἀκατασχέτους ἔκεινους ἥχους,
εἰτινες ἐφίνοντο διτὶ εἴται η φωνὴ τῆς φύσεως, ἔ-
δουσσα πρὸς τὴν αἰωνιότητα τὸν ἐπερινὸν ὄμονον,
καὶ τὸν ὑπόκωρον τῆς θαλάσσης μυκηθμὸν, διτὶς μό-
νονος ἥρχετο οὐδὲ διαταράξῃ τὴν γενικὴν ταύτην ει-
γὴν, ζηλότυπες νὰ ἐνώψῃ τοὺς ισχυροὺς ἥχους της
μὲ τὸ ἄρτμα τοῦ παντός.

Τέλος, λευκόν τι σημεῖον ἔχεινετο ἐλίγον μικρό-
τερον, καὶ δ' Πασύλι ἐτρέξεν εἰς τοὺς περόπεδας τοῦ βρά-
χου, ζητῶν νὰ εὕρῃ τὸν πιστόν του Δζίμ. Τὴν
αὐτὴν στιγμὴν τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημα τοῦ Ἀφρικα-
νοῦ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ βράχου, διπειρατής ὑψώσας πρὸς
αὐτὸν τοὺς δριθαλμούς του, τὸν ἔνευσε νὰ καταβῇ, δὲ
δὲ Ἰνδὸς παρευθὺς διλειταίνων κατέβη.

— Ποῦ εὐρίσκεται δὲ ἐππεις μου; ηγώτησεν δὲ
Πασύλ.